



EVROPSKÁ KOMISE

V Bruselu dne 10.2.2014
C(2014) 725 final

Vážený pane předsedo,

Komise by chtěla poděkovat Senátu za jeho stanovisko k návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 2009/71/EURATOM, kterou se stanoví rámec Společenství pro jadernou bezpečnost jaderných zařízení – návrh předložený ke stanovisku Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru podle článku 31 Smlouvy o Euratomu {COM(2013) 343 final}.

Po jaderné havárii ve Fukušimě 11. března 2011 Evropská rada ve svých závěrech z 24. a 25. března 2011 pověřila Komisi, ať „přezkoumá stávající právní a regulační rámec pro bezpečnost jaderných zařízení“ a ať „do konce roku 2011 navrhne veškerá zlepšení, která se budou jevit jako nezbytná“. Evropský parlament (EP) rovněž požádal o přezkum právních předpisů ve svém usnesení ze dne 6. července 2011 o pracovním programu Komise na rok 2012, v němž „vyzývá k bezodkladné revizi směrnice o jaderné bezpečnosti s cílem dosáhnout jejího posílení, a to zohledněním výsledků zátěžových testů, které proběhly po havárii ve Fukušimě“.

Komise je proto zapojena do rozsáhlého procesu analýz a konzultací s cílem identifikovat potenciální oblasti legislativního zlepšení. Stávající směrnice o jaderné bezpečnosti představovala klíčový pokrok při vytváření oblasti evropské jaderné bezpečnosti, avšak zůstala i nadále omezena pouze na základní požadavky a základní zásady. Její ustanovení nejsou tudíž dostačující a zároveň dostatečně účinná k tomu, aby se zabývala otázkami, které byly při jaderné havárii ve Fukušimě a v zátěžových testech identifikovány jako hlavní rizikové faktory.

Bylo by sice možné namítnout, že je příliš brzy na to, aby byla provedena revize současné směrnice o jaderné bezpečnosti, tj. před první zprávou o jejím provádění, nicméně na základě filozofie neustálého zvyšování jaderné bezpečnosti by měl právní rámec vždy odrážet současný stav znalostí týkajících se otázek jaderné bezpečnosti v celosvětovém měřítku a také v EU. Zavedený evropský právní rámec by proto měl odrážet zkušenosti získané z havárie ve Fukušimě a výsledky zátěžových testů. Měl by rovněž zajistit, aby byla v celé EU účinně zavedena nezbytná společná zlepšení v oblasti bezpečnosti a aby byla v budoucnu v případě potřeby aktualizována.

*Vážený pan Milan Štěch
předseda Senátu
Valdštejnské náměstí 17/4
CZ – 118 01 PRAHA 1*

Aspekt vykonatelnosti bezpečnostních opatření je ještě důležitější v souvislosti s Fukušimou a zátěžovými testy, které ukázaly, že ne všechny zkušenosti získané z havárií před desítkami let byly využity a dostatečně prosazeny. Zpráva Skupiny evropských dozorných orgánů pro jadernou bezpečnost (ENSREG) o vzájemném hodnocení zátěžových testů z dubna 2012 navíc uznává, že mezi členskými státy přetrvávají rozdíly při zajišťování komplexní a transparentní identifikace a správy klíčových bezpečnostních otázek¹.

Stávající návrh je založen na různých odborných zdrojích, jako jsou odpovídající iniciativy Mezinárodní agentury pro atomovou energii a Asociace západoevropských jaderných dozorců. Zohledňuje také klíčové příspěvky Skupiny evropských dozorných orgánů pro jadernou bezpečnost (ENSREG), názory veřejnosti² a různých zúčastněných stran³. Navrhované změny dále zohledňují otázky vyplývající z kontroly prima facie týkající se opatření pro provedení stávající směrnice o jaderné bezpečnosti na úrovni členských států.

Návrh bere rovněž v úvahu názory EP a zejména názory vyjádřené v nedávném usnesení EP k zátěžovým testům ze dne 14. března 2013⁴. Navíc bylo zohledněno stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru (EHSV) k návrhu Komise přijaté dne 18. září 2013. EHSV důrazně podporuje navrženou revizi směrnice o jaderné bezpečnosti.

Návrh nezasahuje do práva členských států určovat skladbu energetických zdrojů (tzv. energetický mix). Ustanovení týkající se vzájemného hodnocení by nenarušilo státní suverenitu v této oblasti, ale pouze rozšířilo oblast působnosti již existujících⁵ vzájemných hodnocení na jaderná zařízení. Jsou založena na zásadách posílené spolupráce a koordinace mezi členskými státy. Evropské vzájemné hodnocení by sloužilo jako jedinečný prostředek budování důvěry a jistoty při identifikování a řízení otázek bezpečnosti v EU s cílem rozvíjet a vyměňovat si zkušenosti a zajistit nejpřísnější bezpečnostní standardy.

Navrhovaná směrnice je projednávána jak Radou, tak Evropským parlamentem, což jim umožňuje, aby přednesly své názory a pozitivně přispěly k utváření ustanovení směrnice.

Komise doufá, že se jí dostatečně podařilo rozptýlit obavy Senátu, a těší se na pokračování budoucího vzájemného politického dialogu.

S úctou


Maroš Šefčovič
místopředseda

¹ Zpráva o vzájemném hodnocení zátěžových testů provedená v evropských jaderných elektrárnách: http://www.ensreg.eu/sites/default/files/EU%20Stress%20Test%20Peer%20Review%20Final%20Report_0.pdf

² V souladu se všeobecnými zásadami konzultací a dialogu Komise zahájila (on-line) veřejné konzultace, které probíhaly od 21. prosince 2011 do 29. února 2012.

³ Evropští sociální partneři pro elektroenergetické odvětví, vědečtí odborníci (podle článku 31 Euratomu) v oblasti radiační ochrany, jakož i provozovatelé a prodejci jaderných elektráren.

⁴ Usnesení Evropského parlamentu o vyhodnocení rizika a bezpečnosti („zátěžových testech“) jaderných elektráren v Evropské unii a související činnosti (2012/2830(RSP)).

⁵ Koncepce vzájemného hodnocení není nová; existuje již v současné směrnici o jaderné bezpečnosti, jakož i ve směrnici 2011/70/Euratom, kterou se stanoví rámec Společenství pro odpovědné a bezpečné nakládání s vyhořelým palivem a radioaktivním odpadem.